

Επιλυσιμα Προβλήματα σχετικά με Κανονικές Γλώσσες

Θεώρημα 1 (ΑΠΟΔΟΧΗ/DEFA)

Η γλώσσα

$\{ \langle B, w \rangle \mid \text{το } B \text{ είναι Αιζ. Π. Α. που αποδέχεται την } w \}$
είναι διαγνώσιμη.

Απόδειξη

Προσομοιώνουμε το $B \dots$ ■

Θεώρημα 2 (ΑΠΟΔΟΧΗ/NFA)

Η γλώσσα

$\{ \langle B, w \rangle \mid \text{το } B \text{ είναι μη Αιζ. Π. Α. που αποδέχεται την } w \}$
είναι διαγνώσιμη.

Απόδειξη

B μη Αιζ. Π. Α. $\rightarrow B'$ Αιζ. Π. Α. και προσομοίωση B' . ■

Θεώρημα 3 (ΠΑΡΑΓΩΓΗ/REG)

Η γλώσσα

$\{ \langle R, w \rangle \mid \text{η } R \text{ είναι κανονική έκφραση που παράγει την } w \}$
είναι διαγνώσιμη.

Απόδειξη

$R \rightarrow B$ μη Αιζ. Π. Α. $\rightarrow B'$ Αιζ. Π. Α. και προσομοίωση B' . ■

Θεώρημα 4 (ΚΕΝΟΤΗΤΑ/DEFA)

Η γλώσσα

$\{ \langle B \rangle \mid \text{το } B \text{ είναι Αιζ. Π. Α. και } L(B) = \emptyset \}$
είναι διαγνώσιμη.

Απόδειξη

Με θήκανση καταστάσεων στις οποίες πηγαίνουν από την αρχική κατάσταση και έλεγχος εάν υπάρχει θήκανση τελική κατάσταση. ■

Θεώρημα 5 (ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑ/ DFA)

Η γλώσσα

$\{ \langle A, B \rangle \mid \text{τα } A \text{ και } B \text{ είναι δυο Αλγ.Π.Α. και } L(A) = L(B) \}$
είναι διαγνώσιμη.

Αποδείξη

$$(L(A) - L(B)) \cup (L(B) - L(A)) = (L(A) \cap \overline{L(B)}) \cup (L(B) \cap \overline{L(A)}).$$

Επίλυσιμα Προβλήματα για Γλώσσες χωρίς Συμπεραζόμενα

Θεώρημα 6 (ΠΑΡΑΓΩΓΗ/CFG)

Η γλώσσα

$\{ \langle G, w \rangle \mid \text{η } G \text{ είναι μια Γρ.Χ.Σ. που παράγει την } w \}$
είναι διαγνώσιμη.

Αποδείξη

$G \rightarrow G'$ σε κανονική μορφή Chomsky και εκτελέσει όλων των παραγωγών με $2|w|-1$ βήματα. ■

Θεώρημα 7 (ΚΕΝΟΤΗΤΑ/CFG)

Η γλώσσα

$\{ \langle G \rangle \mid \text{η } G \text{ είναι μια Γρ.Χ.Σ. και } L(G) = \emptyset \}$
είναι διαγνώσιμη.

Αποδείξη

Με βήκωση τερματικών συμβόλων και επαναληπτικές βήκωση μεταβλητών. Ελέγξω αν η αρχική μεταβλητή είναι βήκαση. ■

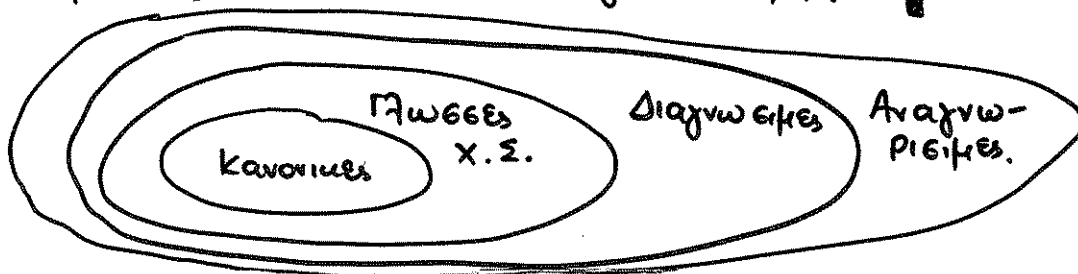
Θεώρημα 8

Κάθε ασυμπεραστική γλώσσα είναι διαγνώσιμη.

Αποδείξη

Εστω G Γρ.Χ.Σ. για την ασυμπεραστική γλώσσα.

Για είσοδο w , εμπελούμε την μηχανή Turing για το πρόβλημα ΠΑΡΑΓΩΓΗ/CFG για $\langle G, w \rangle$. ■

Μη Επιλυσιμότητα

Θεώρημα

Η γλώσσα

Αποδοχή/ΤΜ = $\{ \langle M, w \rangle \mid \text{η } M \text{ είναι Τ.Μ. που αποδεχεται την } w \}$
είναι αναγνωρίσιμη.

Αποδείξη

Με χρήση της καθολικής μηχανής Turing U :

για είσοδο $\langle M, w \rangle$,

η U προσομοιώνει την M για είσοδο w .

Αν η M μεταβεί στην γαποδοχής και η U

μεταβαίνει στην γαποδοχής. Όμοια για την γαπορρ. ■

Προσοχή: Αν η M εγκλωβίζεται (δηλ. δαλτεύει επ' άπειρον)
τότε και η U προσομοιώνοντας την M εγκλωβίζεται.

Θεώρημα

Υπάρχουν γλώσσες που δεν είναι αναγνωρίσιμες.

Αποδείξη

Το σύνολο των δυνατών γλωσσών δεν είναι αριθμη-
τικό (με διαχωνοποίηση δείχνουμε ότι το σύνολο των
άπειρων μηκούς δυαδικών ακολουθιών δεν είναι αριθμητικό).

Το σύνολο των μηχανών Turing είναι αριθμητικό. ■

Θεωρημα

Η γλώσσα Αποδοχή/ΤΜ δεν είναι διαγνώσιμη.

⇔ Το πρόβλημα του ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ (δηλαδή, εάν δόσω μηχανή Turing M και συμβολοσειρά w , αποδεχεται η M την w) είναι μη επιλύσιμο.

Αποδείξη

Εστω H μηχανή Turing που είναι διαγνώσιμη για τη γλώσσα Αποδοχή/ΤΜ.

Τότε

$$H(\langle M, w \rangle) = \begin{cases} \text{αποδοχή} & \text{αν η } M \text{ αποδεχεται } w \\ \text{απορρίψη} & \text{αν η } M \text{ δεν αποδεχεται } w. \end{cases}$$

Κατασκευάζουμε μηχανή Turing D ως εξής:

D : Για είσοδο $\langle M \rangle$ όπου M είναι μηχανή Turing,

1. Εκτελούμε την H για είσοδο $\langle M, \langle M \rangle \rangle$.

2. Εάν η H αποδεχθεί, απορρίπτουμε,
εάν η H απορρίψει, αποδεχομαστε.

Τότε

$$D(\langle M \rangle) = \begin{cases} \text{αποδοχή} & \text{αν η } M \text{ δεν αποδεχεται } \langle M \rangle \\ \text{απορρίψη} & \text{αν η } M \text{ αποδεχεται } \langle M \rangle. \end{cases}$$

Αλλά

$$D(\langle D \rangle) = \begin{cases} \text{αποδοχή} & \text{αν η } D \text{ δεν αποδεχεται } \langle D \rangle \\ \text{απορρίψη} & \text{αν η } D \text{ αποδεχεται } \langle D \rangle. \end{cases}$$

Ατοπο. ■

Πορισμα

Η γλώσσα Αποδοχή/ΤΜ δεν είναι αναγνωρίσιμη.

Αποδείξη

Καθώς Αποδοχή/ΤΜ είναι αναγνωρίσιμη, εάν και το συμπλήρωτά της ήταν αναγνωρίσιμη, τότε η Αποδοχή/ΤΜ θα ήταν διαγνώσιμη. Ατοπο. ■